

Korioamnioniitti (kohtutulehdus, sikiökalvojen tulehdus)

Lääkärikirja Duodecim

25.4.2023

Naistentautien ja synnytysten erikoislääkäri Aila Tiitinen

- Yleistä
- Korioamnioniitin syyt ja oireet
- Korioamnioniitin hoito
- Korioamnioniitin ehkäisy
- Kirjallisuutta

Keskeistä

- Kohtu- ja sikiökalvojen tulehdus (korioamnioniitti) on yleisin yksittäinen [ennenaikaisen synnytyksen](#) syy.
- Ehjät sikiökalvot tarjoavat sikiölle suojan bakteereja vastaan, joten sikiökalvojen puhkeaminen ja ennenaikainen vedenmeno voivat johtaa kohtutulehdukseen.
- Korioamnioniitin oireita ovat kuume, kohdun aristus ja pahanhajuinen vuoto. Sikiön sykekäyrässä todetaan nopea sydämensyke.
- Oireisen kohtutulehduksen hoitona on antibioottihoito ja synnytyksen käynnistäminen.
- B-ryhmän streptokokki (GBS) ei aiheuta äidille tulehdusoireita, mutta se on vakavan vastasyntyneen tulehduksen riskitekijä.
- GBS-seulonta tehdään kaikille synnyttäjille joko neuvolassa loppuraskauden aikana tai synnytyssairaalassa synnytyksen käynnistyessä.

Yleistä

Kohdunsisäisellä bakteeritulehduksella eli korioamnioniitilla tarkoitetaan sikiökalvojen ja istukan tulehdusta. Kohdunsisäinen bakteeritulehdus lisää sekä äidin että sikiön sairastuvuutta ja johtaa pahimmillaan sikiön vakavaan hapenpuutteeseen ja kohdunsisäiseen kuolemaan. Ennenaikaisista synnytyksistä 25–40 % johtuu kohdunsisäisestä tulehduksesta. Mitä aiemmin synnytys tapahtuu, sitä todennäköisemmin se on tulehduksen käynnistämä.

Korioamnioniitin syyt ja oireet

Korioamnioniitti liittyy yleisesti vesikalvojen ennenaikaiseen puhkeamiseen, mutta sitä esiintyy myös kalvojen ollessa ehjät. Kohdunsisäinen bakteeritulehdus voi olla ennenaikaisen lapsivedenmenon syy tai sen seuraus. Puhjenneet kalvot altistavat myös emättimestä nousevalle tulehdukselle, jolloin tulehdus on usein useamman kuin yhden bakteerin aiheuttama. [Tulehduksen](#) aiheuttajia on useita. Esimerkkejä näistä ovat Ureaplasma urealyticum, Streptococcus agalactiae (B-ryhmä), Escherichia coli, Fusobacterium-lajit ja Gardnerella vaginalis. Joitakin pystytään seulomaan, ja monia pystytään hoitamaan. Myös äidin yleisinfektio lisää synnytyksen ennenaikaisen käynnistymisen riskiä, vaikka infektio ei olisikaan synnyttelimitissä.

Oireista korioamnioniittia on arvioitu esiintyvän noin 1 %:ssa raskauksia.

Korioamnioniitin klassisia merkkejä ovat äidin kuume, kohdun aristus, märkäinen tai pahanhajuinen erite kohdunkaulasta ja sykekäyrässä näkyvä sikiön takykardia eli nopea

sydämensyke. Äidin tulehdusmerkkiainepitoisuudet, kuten veren CRP ja veren valkosolumäärä ovat koholla. Kaikkia oireita ei välttämättä esiinny, ja tulehdus voi paikallisena olla varsin oireeton aiheuttaen vain lapsivedenmenon tai supistuksia. On hyvä tietää, että lievällä korioamnioniitilla saattaa olla sikiön keuhkoja kypsyttävä vaikutus.

Korioamnioniitin hoito

Oireisen kohdunsisäisen bakteeritulehduksen hoitona ovat aina suoneen annettava antibiootti ja synnytys. Jos tulehdusoireet ovat lievät, voidaan hyvin ennenaikaisilla raskausviikoilla tapauskohtaisesti harkita raskauden jatkamista antibioottilääkityksen tuella.

Vaikka antibioottihoito ei näytä ehkäisevän ennen aikaista synnytystä ennen aikaisen lapsivedenmenon jälkeen, se vähentää lapsen infektioiden riskiä. Pitkäaikaisista hyödyistä lapsen terveydelle ei ole näyttöä.

Korioamnioniitin ehkäisy

[Virtsatietulehdus](#), oireeton bakteerivirtsaisuus (bakteriuria) ja [klamydiatulehdus](#) hoidetaan raskaana olevalta naiselta aina. Oireettoman [bakteerivaginoosin](#) tai emättimen *GBS (Streptococcus agalactiae)* -kasvun hoitaminen raskauden aikana ei vähennä kohdunsisäisiä tulehduksia. GBS-bakteeria seulotaan kaikilta odottajilta. Näyte otetaan alueen synnytyssairaalan käytäntöjen mukaisesti joko neuvolassa raskausviikkojen 35–37 aikana tai pikatestillä emättimen suulta synnytyssairaalassa synnytyksen alkaessa. Jos GBS-testi on positiivinen, annetaan synnytyksen käynnistyttyä lyhyt mikrobilääkekuuri (yleensä penisilliini) ehkäisynä. Hammashygienia on tärkeää korioamnioniitin ehkäisyssä jo raskautta suunniteltaessa ja raskausaikana. Ennen aikaisessa lapsivedenmenossa antibioottilääkitys vähentää korioamnioniitin riskiä ja pitkittää raskauden kesto.